

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. St. Peter pap. 20

Nordschweiz, [um 1500]

Offizium >De sanctissimo Johanne baptista<

[urn:nbn:de:bsz:31-16579](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-16579)

invisione divina vidit ezechiel propheta
Joseph fili dauid nat' ex genere sacer
totali & regali fili' prophetarum loci scri
barum Ille qui scripsit mirabilia in lege
sua ipse fecit mirabilia in iungere tua

Dicit & maria et *Leo vi*
ego solui te genui h' uiginti
tanta mea si violauit Regnu' tenui
uigintatis & regem genui castitatis
in grediantu' habui in palacio ven
to filiu' imperatoris & emantibus meis
namisi dauid regu' pudoris tu

De scissmo Joho baptis cap
Priusquam te formaret in utero
noui te & antequam exires
de vulua sanctificauit te & prophetam in
gentibus dedi te *ymn*

Utanquam lapis resonare si
bris mira gestorum famuli

tuoꝝ colue poluti labij veatu sc̄a
Iohes **N**unquam celso uenies olim
po te p̄a magnū fore nascaturū
notū z uite seriā gerēdi ordine
p̄mitti. **E**lle p̄missi dubi sup̄m
p̄didit p̄rupte modulos loq̄le s̄
p̄reformāsti genitū p̄rupte or
gana uocis. **A**entis obstruso
politi cubili senseras uogē tha
lamo manente hinc parens nati
mitis uterq̄ ab dita panditi

Laudibz ciues celebrant sup̄m
te d̄o simplex parit̄p̄ t̄t̄no supp
licis z nos ueniā p̄cūm̄ p̄cc̄o
red̄ptis **Am̄** s̄ut h̄o **Id̄m̄ ī uir̄**

Regē p̄curatoris dūz uente atore
s̄tra deserti **ym̄m̄** **iii**

Atēneris sub anis cuiū tur
mas fugās petisti na leui saltē

ore

maculare uita fruo posses. **P**re
 buithirtu regimā camol' artubz
 sacris trophēū bidentes au later
 haustu sacata palstū melle locustis
Qeteri tantū cecimere uatū cocto
 plago uibae affuturū tu qdā mūdi
 scd' auferentē idia p dīs. **N**ō fuit
 uasti spacū porū simacō qd q' gem
 ty iohē q' nephas sach meruit lau
 antē tīgera limphis. **A**udibz eis
Pruisqū te **In pmo noit tū:**
 formare i ufo noui te & antequā
 exires deuentre sāficū te **pō** **Stō**
 ure **In** Ad oīa que mittū te uis
 diat dñs uetmōis tēq' manūūo
 floqueris ad eos **pō** **Quare In**
 stētmoas afuāe eoz q' ego tecū
 sū dic dñs **p'** **Dñe qd** **v** **glā** **t ho**
Sā iohis cui natiuitatē cum **leo**
 ewgeliū legeret mūmtes **I**

audiuim⁹ sollempnitate hodie celebra
m⁹. Quanta est gl⁹ iudicis si tantu e
pccatis. Qualis est uentur⁹ i uia si
talis e qui preparat uia. Natiuita
ta celebra m⁹ ioh⁹ celebra m⁹ xpi
Nascitur iohes de auicula sterili na
scitur xps de iuuicula uirgine. Iohes
parit sterilitas xpi i te gritis. In
natiuitate iohis etas dgrua n erat
parentalis i natiuitate xpi dplex
n erat maritalis. Ille angelo p dican
ta nunciat iste angelo nunciata dcp
R Fuit ho miss⁹ adeo cui **A** tur
nom⁹ erat iohes. Hic uenit ut testi
moniu phiberet deliue ⁊ pararet
dno plebe p fcam. **V** Erat iohes i
deserto p dicans baptisimū panteoa
N on credit⁹ iohes. **Leo n** Hic ue
nascitur⁹ ⁊ fit p⁹ murus credit⁹
xps nasciturus ⁊ fida dicit⁹ fit p⁹

171

aduentu fidei i corde uigis ⁊ sequitur
facunditas i uero matris **E**ndē ppē sunt
ūba zacharie dicentis p quid cognoscā
⁊ maria dicentis q̄ modo fiet istud **E**t
tū illi dicit sp̄s sc̄s supueniet ita ⁊
iūq̄ altissimū obumbrabit **I**lle cor
rupit illa instruit **I**lli dicit quare n̄
credidisti illi dicit accipe qd̄ quesisti
Elisabeth zacharie magnū **R**e
uerū genuit ioh̄em bap̄tam p̄c̄r
sorē dñi **Q**ui uia dñi p̄parauit i he
rario **S**unt q̄dā i fecunda corpē s̄
seruata multo curūq̄ sterilitatis
obpletio gignēdo filiū decolo p̄missū
Propemodū eadē sunt **I**co **III**
ūba p̄ qd̄ cognoscā hoc ⁊ q̄ modo
fiet istud **S**z̄ eim̄ qui ūba audiebat
⁊ cor uidebat n̄ latebat **I**n utrisq̄
ūbis cogitatio latebat s̄ hoīas latebat
n̄ anglos immo n̄ latebat aū q̄ loque //

bat in anglis videt iohes qd iteriecty
lines testamtor veteris et noui
Sustinet ergo psona uetustatis et
pcomu nouitatis. Ppter psona ue
tustatis. dascenib; ualata ppter pcom
u nouitatis i uiscerib; ppheta dicitur
P uulqum te forma **Q** uatur
ve in utro nouitate et anteqm exiit
de uentre sificiu te et ppheta i genti
bus dedit te **E** cce dedit uba mea i
ore tuo ecce dstitui te sup gentes et
regna **E** ppha **G** la **E** t **I** n **s** cda nocta
Q uisit dñs manū suā et tetigit os meū
et ppheta i gentib; dedit me dñs **p** s
cū in uo **a**. **E** cce dedit uba mea i ore
tuo ecce dstitui te sup gentes et reg
na **p** o **d** erba **a** n **D** ñs ab utro uocauit
me dñs dñs meo uocatus est
nois mei **p** s **D** ñs dñs n **B** i **p** o **s** u **i** t
dñe s **c** u **v** **c** o **r** o **n** a **d** e **l** a **A** l **e** o **m**

Quoniam quidem prophetarum fratres hunc
 veneranda recordatio est beatis cum
 iohannes cuius hodie natalis honoratur in
 tantum omnium illorum supergressus est gloriam
 ut saluatorem nostrum non solum esse uentura
 cum se aduentum esse tamen et cohabitare
 hominibus reuelaret cum cum digito demon
 stratis ait Ecce agnus dei ecce qui tollit
 peccata mundi. Quia innocens huius uita
 uel qua transiit possunt ad me
 uita et pensare qui agnus celestis
 aduentum et primum agnouit et solus ostē
 dit. Quia mirabile omnibus est beati
 iohannis precium. Tacuit esse primum ab
 solutione sua mundi audiuit.

Descendit angelus domini ad zachariam
 dicens natus tibi puerum in senectute
 tua et habet nomen iohannes baptista.
Statimque zacharia quoniam exaudita
 est oratio tua et elisabeth uxor tua pari

at filium et habet nom **Lco 20.**
Hic est hōm de qō p̄dictū est vox
clamantis ī deserto Clamatu-
rus em̄ exaltat̄ et clamavit ut obtu-
ratis dīi aures mortalīū p̄dicando
caelicia aperiret. Nūc hunc p̄phetam n̄
tota admiracione suscipiat quem
tantū recognoscit obtinuisse a deo. ut
ante ei⁹ merita laudaret̄ quā nativi-
tate formaret̄. Hic ḡ oīpotentis dei
cura p̄ anḡlū p̄mittit̄ nasciturus.
Vena autē senilissimis parentibz
novus fili⁹ dat̄. qui senescenti labā-
tiq; mūdo v̄rigentū dī ad spem
uocatura iuuentutis ostenderet **R v**
Hic est p̄cursor direct⁹ et lucerna
lucans ante dñm; ip̄e est em̄ ioh̄es
uicā dño p̄paravit ī horto h; et ag-
nū dī demonstrabat Et illuminabat
m̄tas hōm **S**icut ioh̄es ī deserto

baptizans et predicans baptismum per
Tercio autem in hoc **Acto III** tunc et illi
 secundum superna dispensatione dicitur
 ut non solum ipse prophetali sublimaretur gloria
 sed et ut omnium prophetarum per eum predicata firmarentur
 Hic est plus quam propheta. cuius
 manibus baptizanda se dei filii dicunt
 ut eodem momento spiritum sanctum ueritatem
 ante uideri columba et attestantis
 uocem audiuisset de caelo Hic est cuius per
 angelum gabrielem pronuntiat natiuitatis
 nomen et meritum Hic est qui iudicium
 caelesti sententiae cunctis mortalibus
 antefert Hic est qui maluit a regibus
 postari quam regem non in crepula
 peccantem **Q^{VI}** **I**nuocabant patrem eius quia
 uellet uocari eum Et postulans pugillum
 in quo scripsit dicens iohannes est nomen eius
Suicini quoque et cognati eius uenerunt
 circumcidere puerum et scilicet eum sunt

quo nomine uocaretur **Et** po **Clā Johāes**
Ad hū noct **P**osuit os meū dñs qñ
 gladiū acutū s̄b umbra manū sue
 p̄t̄xit me **p̄s̄y dñs p̄si** **A** Formas
 me exuto seruū s̄ dñs i lucā genaiū
 ut sim saluus ab extremis t̄ra
Dñs q̄s **Im** Reges uidebūt̄ et sur
 gent p̄ncipes et adorabūt̄ dñz dñi tuū
 qui aligit te **p̄s̄ dñe iū** **S** **Mag** **Alco vñ**

Hodierna festiuitas dilectissimi
 mentis meae eo clariore splā
 tore quodā noua luce irradiat̄ quo
 uera lūis ortū. ut uacolat̄ i uirtutē
 Cui enī meditati natiuitatē ioh̄is
 n̄ mox occurrat natiuitas xp̄i p̄lar
 t̄m cū nascendi ioh̄em de p̄re sena
 et sterili matre. nulla extiterit causa
 alia. nisi ut mirabiliter nat̄ p̄ca
 daret̄ singularit̄ nasciturū annūcis
 sponsū famul̄ dñz uox ūbū. lucerna

solā p̄eco iudicā saluam p̄curator
 saluata. p̄cessit itaq; dñs. p̄cass
 it & sanctipm. q; cū nec dū posset
 hōib; iūba dep̄m̄ere potuit latentā
 i uisō iūgō vāgā cali maternis uisce
 rib; nunciare. **¶** Precursor dō uenit
 de quo ip̄e testat̄. null' maior iterna
 tos mulier ioh̄e bap̄ta. **¶** Hic ē cū
 m̄ha & plus quā p̄phata de quo dñs
 d̄hem ante lega. **¶** Leo vñs fuit null'
S hō mandati qd̄cūq; remediū sp̄s
 sc̄s iplēuit & ip̄m qui noue gr̄e p̄co
 enituit ad euadandū originala
 p̄c̄m supra legā supra humanā
 adioris ordinā electio diuina
 p̄uaxit. **¶** Ioh̄i etiā tantū honoris
 collata ē gl̄a ut natiuitati ei' ip̄a
 dī genitrix iterasset. cuius q; p̄m
 ap̄ū latens i uisō mundi conditor

quatumlibet cumulat triumphana
 in gloria martirum. quum tumulis exflo-
 rat uernas pudicia uirginum uel
 in uerbis uite se exerceat lingua doctor
 circa meta iohannis oia conhibent in
 profectiois ultra pergradit. Huius in
 comparabilis uita sociam in hyl-
 toxiographus quispiam potest ad obitu
 taxuit hunc archangelus ille peripuuus
 antequam deceptus esset sic dicitur sic et huius
 opa miranda narrarunt. **¶** Enter
 natos mulierum in surrexit maior
 iohannes baptista. Cuius uia domino parauit in
 heremo. **¶** Fuit homo nullus adeo
 cui nomen erat iohannes. **¶** In gloria. **¶** In
¶ Fuit homo. **In laudibus autem**
¶ Elisabeth zacharie magni uiri
 genuit iohannem baptista per uocata de
¶ In uocabant per et quia uallet uo

caro eū ⁊ scripsit dicens iohes ē nomē
ei⁹. **I**ohes ā nomē ei⁹ unū ⁊ sicetū
n̄ bibet ⁊ multi ī natūitate ei⁹ gaude
bunt. **I**ohēs uocabit⁹ nomē ei⁹ ⁊ ī
natūitate ei⁹ multi gaudebūt. **Ant.**
Ista puer magn⁹ corā dño nā ⁊ ma
n⁹ eius cū ipō est. **Cap. Prictū ym.**

Olimis felix meritis colsi no
sacris labā nūci pudoris ipōs
martir heremus cultor maximo
uati. **S**arta tardatis alios coronat
aucta coronatis duplicata q̄sdam
trina cōtano cumulata fructu tosa
cor ornant. **H**inc potans nri ma
ritis optimis pectoris duos lapi
des repelle asperū planās uox ⁊
vaflexos diriga calles. **A**t pius
mūdi sator ⁊ uadaptor mentib⁹ pul
saluone puris vita dignos uenies
sacros ponere gressū. **E** audib⁹

S Corona aurea **an** Tu puer ppha

P ra q̄s oīps d̄s ut familia **oro**

A uditā isula ⁊ attendite ppli d̄lou
ga d̄ns ab utō uocauit me dauā
tre matris mee uocaturā ē uois mei

P osuit os meū d̄ns q̄ gladiū **cap**
acutū ī umbra manū suae protegit
me ⁊ posuit me sic sagittā electā **Iti**

I n his praeconiū. n̄ alicuius cuius
libet ueridia hōis s̄ ex ore ipi didi
dicim̄ ueritatis Et ille ē laudator
iōh̄is qui aunctis celestibz ac terre
m̄s laudat ⁊ b̄ndicat creaturis Ab
illo dem̄qz ūbo iōh̄is sūt prompta
p̄coria p̄ quod fundata est arida
⁊ mouatur s̄d̄ra s̄ ⁊ d̄ditā elem̄ta
Eim̄ uero quante magnificat̄a ē.
ab illo mereri gl̄am laudis. apud
quā sum̄a felicitas est īpetrare ue
niā pietatis ⁊ ab illo p̄ferri hōi bus
a quo gl̄osim̄ ē utrumqz probari.

Aut enim Quid existis in desertum ui-
dere Et iterum Hic est de quo scriptum est
Et ecce mitto angelum meum ante faciem
tuam qui praeparabit uiam tuam ante te

Pensem uir iste quantum enim **Pro h**
teat qui prophetae ante pre-
dictus et ab eodem quo dominus angelo tu-
catus ipse etiam in super testimonio
ueritatis extitit gloriosus. Pependit
angelica uita eius erat et cum nulli
signum uirtutis ostenderet christum tamen
illum esse omnes populi estimaverunt Sunt
aliqui heremite sicut quos beatus uiuandi
regula in siluestri melle et locustarum
alca praefixit Cui etiam ad asperitatem
uestium non sufficerent saga alicuius ca-
prae Iste uero pilis induit armo-
lorum Sunt sancti secundum reliquias sicut iste
puerilis adhuc incole deserta pe-
netrans docuit solitari habitare

16^m **A**lij n̄ comquantes uastumta
 sua uigios pman serūt. Hic
 aut ut i se carnis illecebras funditq
 p̄cederet & n̄ modo genitalia membra
 s̄ & aures & oculos i florida uiginitatis
 uiridine custodiret col habitacione
 humana contubina respuit & p̄ fer
 uore sp̄s. ferarū selustris imersit. In
 ter purpuratos eciā martyru choros
 ioh̄es magistrū cathedrā p̄sident
 q̄ pro testimonio ueritatis strenu
 us bellator occubuit om̄n q̄ pro xp̄o
 certantū dux fcs uexillū triumph
 ale martirij celo primū i uaxit.
 Quā itaq̄ scōz particips facty est
 choris q̄ nulla sibi uitio defuit sc̄ita
 tis immo tantū insignius itor om̄is
 emicat quāto auctori om̄n p̄meritū
 sublimi⁹ appropriat. **Actus j**